

Jože Kolar je bil tisti, ki je suhoparnim zakonskim določilom o ustanovitvi SIS za gozdarstvo Slovenije dal vsebinsko zasnovo in bogat delovni program. Z marljivostjo in zvestobo stvari, za katero je delal, si je ohranil ustvarjalno in miselno neodvisnost, obenem pa si pridobil polno zaupanje vseh udeležencev v SIS. S svojim delom je globoko zaoral v ledino sodobnih odnosov med gozdarstvom, porabniki lesne surovine in vsemi ostalimi zainteresiranimi pri gospodarjenju z gozdovi. Inženir Jože Kolar ni bil kabinetni strokovnjak, ki bi se zapiral vase. Svoja dognanja in dileme je neprestano preverjal v neposrednem soočanju in v vsakodnevnih stikih z ljudmi. Upošteval je različnost mnenj, hkrati pa je bil tudi izjemen borec, ko je šlo za napredne koncepte pri gospodarjenju z gozdovi in usklajevanju interesov med gozdarstvom in drugimi panogami v okviru SIS za gozdarstvo.

Iz naših vrst odhaja izredno pokončna osebnost svojkega formata, zato je slovo še toliko težje.

Za vse mu velja naša zahvala in spomin.

F. Gašperšič, Z. Zakrajšek

V SPOMIN AKADEMIKU PAVLU FUKAREKU

Ni še minilo leto, ko je akademik prof. dr. inž. Pavle Fukarek praznoval sedemdeseti rojstni dan, rojen je bil 17. 6. 1912 v Sarajevu, ko nas je presenetila vest, da je njegova ustvarjalna roka omahnila 17. 2. 1983 sredi dela in načrtov.

Pavel Fukarek je bil gozdarski inženir, ki je širil svoje znanje na vsa področja gozdarskih ved. Njegovo znanje pa je segalo tudi na biološko področje. Bil je izreden dendrolog, fitocenolog, fitogeograf, in ukvarjal se je tudi s taksonomijo rastlin.

Kot zaslužnega znanstvenika ga je Akademija za znanost in umetnost Bosne in Hercegovine izbrala za svojega rednega člana.

Njegov znanstveni opus je obširen, objavil je blizu 300 znanstvenih in strokovnih del doma in v tujini. Težko je prikazati celovito njegovo delo, ki je zajemalo zgodovino odkritij, bibliografijo, sistematiko, horologijo, ekologijo, taksonomijo itd. Naj navedemo le nekatera za nas in svet pomembna dela.

Na področju dendrologije je posvetil posebno pozornost omoriki (*Picea omorika* [PANČIĆ] PURKYNE). Nadalje je raziskoval bore, zlasti *Pinus nigra* ARNOLD., *Pinus heldreichii* CHRIST., *Pinus peuce* GRIES. in vlogo ruševja, *Pinus mugo* TURRA, pri varstvu tal. Pozornost je posvečal pojavljanju vrst jelk na Balkanskem polotoku (*Abies alba* MILL., *A. cephalonica* LOUD., *A. borisii regis* MATTFELD). Raziskoval je hraste, zlasti vrsto *Quercus conferta* KIT. Precej del ima, kjer proučuje javore, posebno je obdelal vrste *Acer heldreichii* BOISS., *A. marsicum* GUSS., *A. platanoides* L., *A. intermedium* PANČIĆ, *A. obtusatum* KIT. Precejšnje novosti je dodal pri raziskovanju jesenov in sicer vrst *Fraxinus angustifolia* VAHL., *F. ornus* L., *F. excelsior* L., zlasti njihovo ponavljanje na Balkanskem polotoku. Izdelal je številne arealne karte za vrste *Daphne bagayana* FREY., *Petteria ramnetacea* (SIEB.) PRESL., *Carpinus orientalis* MILL., *Crataegus nigra* WALD. et KIT., *C. pentagyna* M. BIEB., *Alnus viridis* (CHAIX) DC., *Corylus colurna* L., *Betula pubescens* EHRH., *Fagus sylvatica* L., *F. moesiaca* (DOM., MALY) CZEZOTT, *F. orientalis* LIPSKY, *Populus canescens* (ALT.) SM. idr.

Pri svojem taksonomskem in horološkem proučevanju je opisal nekatere nove taksoni: *Abies macedonica* FUK., *Pinus heldreichii* CHRIST. var. *panicci* FUK.,

P. nigradermis FUK et VIDAČ., *Pinus nigra* ARN. subsp. *illyrica* (VIDAČ.) FUK. f. *leucodermis* FUK, et NIK., *Acer pseudoheldreichii* FUK., *A. pseudoobtusatum* FUK., *A. marsicum* GUSS. subsp. *varbossanum* (K. MALY) FUK., *A. platanoides* L. subsp. *fallax* (PAX.) FUK., *Fraxinus angustifolia* VAHL. emend. FUK., *F. angustifolia* VAHL. subsp. *pannonica* FUK., *F. intermedia* FUK. in še nekatere druge.

Tu je treba še dodati njegove študije o začetkih in razvoju dendroloških raziskovanj na Balkanskem polotoku in boljšem poznavanju naše dendroflora in dendroflora Balkanskega polotoka. To delo je dragoceno, ker nam daje zgodovinski in bibliografski pregled, ne le dendroloških, temveč tudi botaničnih in florističnih raziskovanj našega rastlinskega sveta.

P. Fukarek je bil poznan doma in v svetu kot naš vodilni fitogeograf. Kot izkušen fitogeograf je skladno s svojim znanjem iz sinhorologije in sintaksonomije izdal številne znanstvene priloge.

Poleg dendrologije mu je bila najljubša panoga fitocenologija, kjer je sam ali s svojimi sodelavci izdal številna vegetacijska znanstvena dela. Podal je kompleksno vegetacijsko podobo za nekatera bosansko-hercegovaška gorstva (Orenj, Prenj, Čvrtnica). Opisal je številne nove asociacije in višje sintaksonomske enote (npr. reda *Calamagrostidi-Abietalia* FUK. 1969, *Dentario-Fagetalia* [PAWL.] FUK. 1969) Posebno je raziskoval gozdove z endemno vrsto *Pinus leucodermis* MARKGR. in združbo *Pinetum mmugi* HT. 1938 s. lat.

Njegovo pomembno in življenjsko delo je bila izdelava vegetacijskih kart. Že leta 1951 je pričel s sodelavci fitocenološko kartirati Bosno in Hercegovino. To delo je vodil skoraj trideset let. Ob tem delu je bilo P. Fukareku, kot najbolj izkušenemu znanstveniku, zaupano vodstvo in glavna redakcija Karte naravne potencialne vegetacije SFR Jugoslavije v merilu 1 : 1.000.000. Znanstveni svet projekta Vegetacijska karta Jugoslavije ga je delegiral za člana redakcijskega odbora Vegetacijska karta Evrope v merilu 1 : 3.000.000, kar je nedvomno priznanje.

P. Fukarek je bil član mnogih domačih in tujih strokovnih društev. Veliko svojega dela je posvetil mednarodnima društvoma, Mednarodno društvo za proučevanje vegetacije (Internationale Vereinigung für Vegetationskunde) in Vzhodno-alpsko-dinarsko društvo za proučevanje vegetacije (Ostalpin-Dinarischen Gesellschaft für Vegetationskunde). Pri slednjem je bil dva mandata predsednik društva.

Prof. P. Fukarek je zelo zaslužen pri vzgoji generacij študentov na sarajevski gozdarski fakulteti. Zaradi velike razgledanosti na področju dendrologije in fitocenologije je bil iskan kot mentor mnogim kandidatom iz vse Jugoslavije pri izdelavi doktorskih tez. Med drugimi so pri njem doktorirali trije Slovenci prof. dr. R. Erker, dr. M. Zupančič in dr. I. Puncer.

Z njim smo izgubili dobrega, vsestranskega znanstvenika in pedagoga, izrednega poznavalca domače in evropske dendroflora in vegetacije. S svojimi številnimi deli, ki odkrivajo posebnosti naše dendroflora in vegetacije, nam bo ostal nepozaben.

Mitja Zupančič